

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 หลักสูตรนิติศาสตร์ ในสังกัดของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยมีจำนวน 2 ตอนเรียน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 160 คนและตัวอย่างที่ได้เท่ากับ 150 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษา และสัมภาษณ์จากอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์ จำนวน 10 คน โดยผลการวิจัยสามารถสรุปออกเป็นส่วนต่างๆ ตามประเด็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 โดยส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ย ≥ 2.50 -3.00 มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 38.67 และส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าห้องเรียน มากกว่า 9 ครั้ง มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 68.67

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการวิจัยในแต่ละด้านมีดังนี้

1. ด้านเนื้อหาวิชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ และเนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เนื้อหาวิชามีความสำคัญและน่าสนใจ นักศึกษาได้รับความรู้ใหม่จากเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาก่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ เนื้อหาวิชามีความครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหาและความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา และเนื้อหาวิชาทันสมัยและทันเหตุการณ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวม อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และการวางตนที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่าง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาทั้งในและนอกชั้นเรียน อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ผู้สอนใช้คำถามที่ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีการวางแผนและเตรียมการสอนมาอย่างดี ความตรงต่อเวลาในการเรียนการสอน และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา และอาจารย์ผู้สอนปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรมอาจารย์ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน และนักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย อาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานที่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และอาจารย์ผู้สอนส่งเสริมให้ทำงานเป็นทีมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ สื่อทัศนูปกรณ์มีความเหมาะสม ทันสมัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า และความพึงพอใจต่อปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนโดยภาพรวม ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย ปริมาณหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ ความร่มรื่นและบรรยากาศทั่วไปภายในบริเวณมหาวิทยาลัย และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริการต่าง ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ นักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับการประเมินผลโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การตรวจให้คะแนนมีความยุติธรรม นักศึกษาสามารถตรวจสอบการประเมินผลได้ อาจารย์ผู้สอนมีความชัดเจนของเกณฑ์ในการประเมินผล ข้อสอบมีความสมดุระหว่างจำนวนข้อสอบกับเวลาที่ใช้สอบ อาจารย์ผู้สอนมีการแจ้งหลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธี และการแจ้งผลการสอบมีความรวดเร็ว ถูกต้อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สรุปผลได้ 2 ประเด็น คือ

1. ผลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยพบว่า โดยภาพรวมพบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ จำแนกตามความถี่ในการเข้าห้องเรียน พบว่า โดยภาพรวม พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน

2.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าความถี่ในการเข้าห้องเรียนต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. อาจารย์จำนวน 7 ท่าน คิดว่ารายละเอียดเนื้อหาวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ มีเนื้อหาน่าจะตรงและเหมาะสมกับสาขาที่นักศึกษาเรียน เพราะประกอบด้วยกฎหมายอันต้องศึกษาที่เกี่ยวข้องไว้มากมาย ซึ่งเนื้อหาค่อนข้างมาก แต่เป็นหลักกฎหมายที่สำคัญที่นักศึกษาควรต้องเรียนรู้

2. อาจารย์จำนวน 7 ท่าน คิดว่ารายละเอียดเนื้อหาวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ดังกล่าวนี้น่าจะมากเกินไปซึ่งสมควรเน้นหลักกฎหมายในกฎหมายลักษณะละเมิดเป็นส่วนใหญ่ จะเน้นหลักกฎหมายลักษณะละเมิดเป็นส่วนมาก จึงมุ่งให้นักศึกษาได้ศึกษาและเรียนรู้เพื่อจะสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไปในอนาคตมากที่สุดด้วย

3. ถ้าวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ดังกล่าวนี้นี้ไม่ใช่วิชาบังคับ อาจารย์ส่วนใหญ่คิดว่านักศึกษาส่วนใหญ่คงจะลงทะเบียนเรียนเพราะมีเนื้อหาไม่ค่อนมาก ไม่ยากแก่การทำความเข้าใจเท่าใดนักและเนื้อหายังเป็นประโยชน์กับนักศึกษาในการประกอบวิชาชีพด้วย

4. อาจารย์จำนวน 8 ท่าน คิดว่าควรมีกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำรายงาน โดยเป็นการช่วยให้เข้าใจในเนื้อหากฎหมายลักษณะต่างๆ มากขึ้นและอาจมีการนำตัวอย่างการกระทำละเมิดในลักษณะต่างๆ มาเพื่อให้เห็นถึงการนำกฎหมายไปใช้ได้

5. อาจารย์คิดว่าไม่ควรมีการปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ เนื่องจากตามหลักสูตรเก่าและใหม่ใช้ชื่อรายวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ ตลอดมา เพราะเป็นวิชาบังคับซึ่งเป็นหลักกฎหมายพื้นฐานของหลักสูตรนิติศาสตร์เองอยู่แล้ว ซึ่งถึงแม้ว่าในปีการศึกษาที่ 2555 จะได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรใหม่ แต่รายละเอียดเนื้อหา ก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย

6. อาจารย์จำนวน 6 ท่าน คิดว่านักศึกษามีความพึงพอใจในการศึกษารายวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ เนื่องจากเพราะเนื้อหาวิชาที่ต้องศึกษามีไม่มากนักเกินไปและไม่ยากเท่าที่ควร โดยที่อาจารย์ผู้สอนที่ทำการสอนเองก็มีประสบการณ์สามารถใช้ประสบการณ์มาประยุกต์สอนให้กับนักศึกษาจนสามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพต่อไปได้อีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ และเนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าความรู้สึกในทางบวกหรือทัศนคติในทางที่ดีต่อสิ่งที่ได้รับเช่นความชอบใจ พื่อใจ ความสบายใจ หรือเป็นอารมณ์ของความรู้สึกที่มีความสุขร่าเริงอย่างมากจากสิ่งที่ได้รับ สมปรารถนาตามความต้องการที่จะเป็นซึ่งสอดคล้องกับความหมายของความพึงพอใจของ สุนิดา เกิด หนูวงศ์ (2550 หน้า 10) สรุปไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เป็นความสุขของบุคคลและเป็นความรู้สึกที่ดีหรือเป็นความรู้สึกในทางบวก เกิดขึ้นเมื่อความต้องการของเขาได้รับการตอบสนอง ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางด้านร่างกายหรือจิตใจ ทั้งนี้เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจแล้วก็จะมีการแสดงออกมาทางพฤติกรรมให้รับทราบได้ และสอดคล้องกับความหมายของความพึงพอใจของ ชลดา ปานสง (2551 หน้า 41) สรุปความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนเองต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการที่ตนไม่ได้รับการสนองตอบความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุก ๆ คนต่อสิ่งที่มาส่งผลกระทบทางด้านจิตใจให้เกิดความชอบในกิจกรรมนั้นๆ และได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนหรือไม่ในระดับใดโดยมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ความรู้สึกเช่น ความพอใจ ความชอบ ความสบายใจ การมีความสุขที่ได้รับความคิดเห็นสมปรารถนาตามความต้องการที่จะเป็นซึ่งจะแสดงออกมาทางพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป

ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ที่เรียนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ ด้านอาจารย์ผู้สอน ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวม อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และการวางตนที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่าง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า และความพึงพอใจต่อปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนโดยภาพรวม ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย ปริมาณหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้ามี่เพียงพอ ความร่มรื่นและบรรยากาศทั่วไปภายในบริเวณมหาวิทยาลัย และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริการต่าง ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะว่าความพึงพอใจ ก็คือความชอบตามความรู้สึกของบุคคลแต่ละคนซึ่งอาจจะมี ความพอใจต่อสิ่งนั้นๆ มากน้อยเพียงใดก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของความพึงพอใจของ สุนัน โญ จินารงค์ (2548 : 10) ได้สรุปความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลนั้นได้รับการตอบสนอง หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือ จุดมุ่งหมายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนอง ในขณะที่รากฐานของความพึงพอใจของมนุษย์จะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองในความต้องการ หรือความคาดหวังของตนเอง ซึ่งความต้องการหรือความคาดหวังดังกล่าวจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับความหมายของความพึงพอใจของ Shelly (1975) ที่ได้ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจสรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือ ความรู้ในทางบวกและความรู้สึกทางลบความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนั้นเป็นความแตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นอีกดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขมีความสลับซับซ้อนและมีความสุขนั้นจะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและมีความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่าระบบความพึงพอใจโดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวรรตน์ วิทยาคม (2550) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาวิชาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ ในทุกๆด้าน พบว่าระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ แตกต่างกันไปซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรชัย พงษ์ลิขิตพัฒน์ (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน สถาบันการบิณพลเรือน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในสถาบันการ

บินพลเรือนจำนวนนักเรียน 272 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน สถาบันการบินพลเรือนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ส่วนการเปรียบเทียบในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหลักสูตรการเรียน ไม่มีความแตกต่างในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านเนื้อหาวิชาควรมีการปรับเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและทันเหตุการณ์ ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อการประกอบวิชาชีพได้

2. ด้านอาจารย์ผู้สอนควรมีการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้มีความสนุกสนาน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชากฎหมาย

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น มีการถามตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระหว่างมีกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการยกตัวอย่างที่น่าสนใจในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรมีการแนะนำ แหล่งค้นคว้าข้อมูล และหนังสือที่มีประโยชน์กับนักศึกษานอกเหนือจากเอกสารประกอบการเรียนการสอน

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรมีการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนผ่านมาแล้ว และมีการสร้างแบบประเมินหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยนักศึกษาที่เรียนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ ดังกล่าวนี้นี้ในด้านอื่นๆ เพื่อทราบเหตุผลต่อไป

2. ควรมีการศึกษาวิจัยนักศึกษาในหลักสูตรอื่นๆ ที่ลงเรียนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้

3. ควรมีการศึกษาวิจัยนักศึกษาที่เรียนวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ ดังกล่าวนี้นี้ในมหาวิทยาลัยอื่นๆ นอกเหนือจากที่เคยศึกษา

4. ควรมีการศึกษาวิจัยในการวัดความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชากฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้นี้ ควรใช้แบบทดสอบที่มีลักษณะของการตอบที่ถูก-ผิด น่าจะให้ผลที่ตรงกับความเป็นจริงมากกว่าการใช้แบบสอบถาม

5. ควรมีการศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เป็นเครือข่ายและต้นแบบวิชาที่เกี่ยวกับกฎหมาย ลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกควรได้ดังกล่าวนี้นี้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดตัวแบบวิชาที่ดีสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ